

Domfældte og sigtede med udviklingshæmning

- Information til pårørende og bistandsværger
om indgrebsmuligheder

A watercolor illustration of a house with a striped awning. The house is rendered in shades of green and blue, with a prominent striped awning in white and dark blue. To the left of the house is a tall, thin green plant with a large, round, textured green leaf. The background is a soft, light green wash.

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Dorte From og Anne Skov
Layout: mouret & co
Tryk: Strandbygaard

Udgivet 2014
1. udgave

Download publikationen på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra publikationen med angivelse af kilde.

Trykt ISBN: 978-87-93052-76-5
Digitalt ISBN: 978-87-93052-77-2

INDHOLD

Indledning	4
De fire indgrebsmuligheder	4
Rammerne for iværksættelse af indgrebsmulighederne	7
Om det kriminalpræventive arbejde	10
Indsatsen over for den enkelte	11
Den kriminalpræventive sociale indsats i boformen	11
Hvad kan man gøre som pårørende	12
Hvad skal man gøre som bistandsværge	12
Forskellige former for tilsyn	14
Mere viden	15

1 | INDLEDNING

Der er mulighed for at foretage bestemte indgreb over for personer med udviklingshæmning, der er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 på baggrund af en afgørelse afsagt ved dom eller kendelse i forbindelse med en straffesag.

Det drejer sig om 4 konkrete indgrebsmuligheder, der bliver beskrevet i denne informationsfolder:

- Indskrænkning i anbragtes adgang til internet og telefon
- Undersøgelse af anbragtes lejlighed eller værelse og ejendele
- Inddragelse af ting (effekter) i den anbragtes besiddelse
- Aflåsning af anbragtes bolig for natten

Afgørelse om indgrebene træffes efter servicelovens kapitel 24 a.

Det er en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet med indgrebet ikke kan opnås ved mindre indgribende initiativer, og et iværksat indgreb skal straks bringes til ophør, når betingelserne for indgrebet ikke længere er til stede.

Det er altså stadig det socialpædagogiske arbejde, der skal være grundstenen i den kriminalpræventive sociale indsats, der ydes over for den anbragte.

Denne folder henvender sig til pårørende og bistandsværger med det formål at give viden om indgrebsmulighederne og de betingelser, der skal være opfyldt, for at de kan bringes i anvendelse.

Folderen beskriver desuden kort de væsentligste lovgivningsmæssige rammer for indgrebsmulighederne som en del af den kriminalpræventive sociale indsats.

Formålet med folderen er også at inspirere til, hvordan man som pårørende og bistandsværger kan samarbejde med personalet i boformen og den anbragte selv, når indgrebet er foretaget - men lige så

vigtigt; hvordan man gennem et løbende samarbejde med boformen og den anbragte selv kan medvirke til, at det ikke bliver nødvendigt at bringe indgrebsmetoderne i anvendelse.

Sidst i folderen kan læseren finde henvisninger og links til supplerende og nyttig viden.

Her henvises blandt andet til servicelovens kapitel 24 a om fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger, hvorefter der kan træffes afgørelse om de fire indgrebsmuligheder.

Der udgives samtidig med denne en informationsfolder til dømte og sigtede personer med udviklingshæmning.

De fire indgrebsmuligheder

Indgrebsmulighederne, som er beskrevet i servicelovens kapitel 24 a, er gengivet herunder.

Indgrebsmulighederne kan tages i brug, hvis handlekommunen eller boformens leder eller stedfortræder vurderer at formålet med indgrebet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer. Det er den anbragtes handlekommune, der træffer afgørelse om indgrebet.

Hvis lederen eller dennes stedfortræder vurderer, at det er nødvendigt, at et indgreb foretages straks, kan de træffe en foreløbig afgørelse om dette.

Indgrebsmulighederne kan iværksættes over for personer i varetægtsurrogat, og personer, som er omfattet af domstype 1, 2 eller 3. Desuden kan de anvendes over for personer omfattet af domstype 4, når vedkommende har ophold i en boform efter servicelovens § 108 som led i fuldbyrdelsen af dommen.

Når der er tale om domstype 5, kan indgrebsmulighederne ikke anvendes, da personer med denne domstype ikke er anbragt i en boform efter service-lovens § 108 som led i fuldbyrdelse af dommen. De fem domstyper er beskrevet på side 6.

Det drejer sig om følgende indgrebsmuligheder:

1) Indskrænkning i anbragtes adgang til internet og telefon (servicelovens § 137 g)

Der kan uden retskendelse træffes afgørelse om at påhøre eller overvåge den anbragtes brug af telefon og internet i et konkret tilfælde, hvis det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Hvis det ikke er tilstrækkeligt til at opnå formålet, kan den anbragtes adgang til telefon og internet afbrydes eller forhindres, hvis det skønnes nødvendigt af samme hensyn. Dette vil eksempelvis kunne forekomme, hvis der er truffet afgørelse om påhør eller overvågning af brug af telefon og internet, men den anbragte forhindrer personalet i at gennemføre et sådant indgreb.

Den anbragtes kommunikation med myndigheder, advokater, værger eller bistandsværger må hverken overhøres eller overvåges, afbrydes eller forhindres.

2) Undersøgelse af anbragtes opholdsrum og ejendele (servicelovens § 137 h)

Der kan uden retskendelse træffes afgørelse om at foretage undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Af hensyn til blandt andet den anbragtes retssikkerhed skal der altid deltage mindst to ansatte ved undersøgelsen.

Bestemmelsen giver ikke lov til at foretage kropsvisitation. Hvis den anbragte modsætter sig undersøgelsen på en sådan måde, at den ikke kan gennem-

føres uden anvendelse af magt, må personalet om nødvendigt kontakte politiet.

3) Inddragelse af anbragtes effekter (servicelovens § 137 i)

Der kan uden retskendelse træffes afgørelse om inddragelse af den anbragtes effekter, når det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet.

Når effekterne inddrages, skal den anbragte orienteres og have en kopi af en liste over de inddragede effekter.

Listen skal udarbejdes af personalet.

4) Aflåsning af anbragtes bolig for natten (servicelovens § 137 j)

Der kan uden retskendelse træffes afgørelse om, at anbragte kan låses inde i sin bolig i op til otte timer, mellem kl. 21.00 og 8.00, hvis der er nærliggende risiko for at vedkommende ellers vil undvige fra boligen.

Afgørelsen kan træffes, uden at der er risiko for kriminalitet, da den anbragte som led i den strafferetlige afgørelse er frihedsberøvet og kun må forlade boformen med særlig tilladelse.

En afgørelse om aflåsning kræver, at særlige betingelser er opfyldt:

- Indgrebet skal være forsvarligt og må ikke indebære sundhedsmæssige risici for den anbragte
- Den anbragte må ikke være selvmordstruet
- Den anbragte skal have tilkaldemulighed fra boligen og skal være i stand til at betjene den. Personalet skal kunne tilkaldes via tilkaldemuligheden
- Den anbragte skal have adgang til toilet og vand i sin bolig
- Der skal ske jævnlig observation af den anbragte i aflåsningsperioden

Ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn

Med ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn menes både den almindelige orden og den anbragte borgers, de øvrige beboeres og personalets sikkerhed. Det kan for eksempel handle om at undgå, at den anbragte borger bruger genstande fra sit opholdsrum til at ødelægge andres ting.

Når det handler om at forebygge eller forhindre kriminalitet, kan det eksempelvis være at forebygge eller forhindre, at den anbragte opbevarer eller handler med euforiserende stoffer eller besidder ulovlige våben. Et andet eksempel kan være at forhindre, at en person med pædofile hensigter kontakter børn via internet eller mobiltelefon.

De fem domstyper:

■ DOMSTYPE 1:

Anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap (Koføedsminde). Påstanden anvendes over for personer, der er udtalt farlige og derfor frembyder nærliggende risiko for personfarlige handlinger.

■ DOMSTYPE 2:

Anbringelse i boform for personer med vidtgående psykiske handicap, således at den domfældte efter bestemmelse fra kommunen kan overføres til sikret afdeling. Påstanden anvendes typisk over for personer, der har begået personfarlig kriminalitet i form af for eksempel brandstiftelse, røveri, voldtægt eller vold, og hvor det skønnes, at personen har behov for konstant overvågning, og at der er risiko for ny personfarlig kriminalitet, så personen i givet fald hurtigt skal kunne overføres til sikret afdeling.

■ DOMSTYPE 3:

Anbringelse i boform for personer med vidtgående psykiske handicap. Påstanden anvendes typisk over for personer, der har begået personfarlig kriminalitet i form af for eksempel brandstiftelse, røveri, voldtægt eller vold, og hvor det skønnes, at personen har behov for konstant overvågning.

■ DOMSTYPE 4:

Tilsyn af handlekommunen, således at den domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse på en boform for personer med vidtgående psykiske handicap. Påstanden anvendes i sager, hvor det må påregnes, at en social indsats i form af tilsyn kan være tilstrækkelig, men hvor der kan opstå behov for, at personen skal anbringes på en boform.

■ DOMSTYPE 5:

Tilsyn af handlekommunen, således at personen efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, men uden at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse på en boform. Påstanden anvendes over for personer, der skønnes at have behov for social støtte i dagligdagen.

2 | RAMMERNE FOR IVÆRKSÆTTELSE AF INDGREBSMULIGHEDERNE:

Før et indgreb

Borgerens handlekommune kan træffe afgørelse om et indgreb.

Når handlekommunen har truffet afgørelse om et indgreb meddeles det til lederen eller dennes stedfortræder på den boform, hvor borgene er anbragt.

Før der kan træffes afgørelse om et indgreb, skal handlekommunen sikre sig at sagen er tilstrækkelig oplyst.

Vurderer boformens leder eller dennes stedfortræder at det er nødvendigt at foretage et indgreb, indstiller de til kommunalbestyrelsen i borgernes handlekommune jf. retssikkerhedslovens §§ 9 og 9a, at indgrebet foretages.

Herefter beslutter kommunalbestyrelsen, om indgrebet må foretages og meddeler boformens leder eller dennes stedfortræder deres beslutning.

Der stilles ikke formelle krav til indstillingen, men typisk vil der være et krav om, at boformen begrundes, hvorfor indgrebet er nødvendigt, og kan påvise, at personalet først har forsøgt sig ad pædagogisk vej.

Indstillingen vil ofte også indeholde en vurdering af, hvornår indgrebet tænkes at skulle iværksættes, hvor længe det forventes at vare, og hvordan man vil arbejde for at indgrebet varer kortest mulig tid.

I de tilfælde, hvor boformens leder eller dennes stedfortræder vurderer, at det er nødvendigt at foretage indgrebet straks, er det lederen eller stedfortræderen på boformen, der træffer en foreløbig afgørelse.

Lederen eller stedfortræderen skal lave en registrering af indgrebet straks efter, at det har været gennemført, og sende det til godkendelse i handlekommunen.

Det er en betingelse for at træffe afgørelse om indgreb, at formålet ikke hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer. Dog kan der være situationer, hvor der ikke er tid til, at persona-

let forsøger med for eksempel afledning eller motivation, inden indgrebet sættes i værk.

Mindre indgribende initiativer kan for eksempel være tilbud om deltagelse i aktiviteter, venlige hensstillinger, afledning og tilrettevisning.

Når handlekommunen har truffet beslutning om, at indgrebet må foretages, eller når lederen eller dennes stedfortræder har truffet en foreløbig afgørelse om at foretage et indgreb, vil det næsten altid være personalet i boformen, der udfører det.

Lederen eller dennes stedfortræder giver personalet vejledning om det pædagogiske og det retlige handle- rum i forhold til, hvordan et indgreb over for den enkelte kan anvendes, inden indgrebet foretages.

Efter et indgreb

Når personalet har gennemført et indgreb, skal lederen eller dennes stedfortræder straks registrere det og indberette det til borgerens handlekommune.

Indberetningen skal indeholde:

- Borgerens navn
- Tidspunktet for indgrebet
- Indgrebets varighed
- Indgrebets art
- Begrundelse for indgrebet

Den anbragte person, som indgrebet er foretaget over for, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at supplere den med sin oplevelse af situationen.

Når indgrebet er foretaget, skal den anbragte oplyses om sin adgang til at klage over afgørelsen om indgrebet til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Hvis den anbragte ikke er i stand til selv at klage, kan en pårørende, bistandsværge eller værge klage over afgørelsen for vedkommende.

Ankestyrelsen tager stilling til, om betingelserne for, at indgrebet må gennemføres, har været til stede, og om sagsbehandlingsreglerne har været overholdt.

Der kan findes yderligere informationer om klageadgangen i Ankestyrelsens pjece: Vil du klage? – sådan gør du når du klager i en sag på social- og beskæftigelsesområdet. Ved månedens udgang skal lederen eller dennes stedfortræder sende en kopi af registreringen af de indgreb, der er foretaget over for den anbragte inden for den seneste måned.

Kopierne skal sendes til den anbragtes handlekommune og til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med boformen, samt til boformens kommunale eller regionale driftsherre.

Borgerens og ledes eller dennes stedfortræders kommentarer til de indgreb, der er foretaget i løbet af måneden, skal vedlægges indberetningerne.

Herunder er der eksempler på, hvordan processen for en afgørelse kan beskrives, når den træffes af handlekommunen, og når lederen af boformen eller dennes stedfortræder træffer en foreløbig afgørelse.

Et eksempel på en procesbeskrivelse ved indgreb, hvor borgerens handlekommune har truffet afgørelse:

Indstilling og afgørelse	Orientering og klagemulighed	Udførelse	Registrering og indberetning	Månedlig indberetning
<p>Lederen af boformen eller lederens stedfortræder sender indstilling til borgerens handlekommune om tilladelse til at foretage indgreb</p> <p>Borgerens handlekommune behandler sagen og træffer afgørelse</p>	<p>Den anbragte meddeles afgørelsen, og lederen af boformen og lederens stedfortræder orienteres herom</p> <p>Borgerens handlekommune giver klagevejledning til den anbragte og eventuelt til værge/pårørende/bistandsværge</p>	<p>Indgrebet udføres</p>	<p>Indgrebet registreres og indberettes til borgerens handlekommune straks efter iværksættelse</p> <p>Den anbragte har lejlighed til at ledsage registreringen med sin egen redegørelse, redegørelse for forløbet</p>	<p>Ved månedens udgang sender lederen af boformen eller lederens stedfortræder kopi af registreringerne med sine kommentarer til borgerens handlekommune og til det socialtilsyn, der fører det driftsorienteret tilsyn med boformen, samt til den kommunale eller regionale driftsherre</p>

Et eksempel på en procesbeskrivelse ved indgreb, hvor boformens leder eller dennes stedfortræder træffer en foreløbig afgørelse:

Foreløbig afgørelse	Registrering og indberetning	Afgørelse	Orientering og klagemulighed	Månedlig indberetning
<p>Lederen af boformen eller lederens stedfortræder træffer foreløbig afgørelse om indgreb, som meddeles den anbragte</p> <p>Indgreb udføres</p>	<p>Lederen af boformen eller lederens stedfortræder registrerer indgreb straks efter iværksættelse</p> <p>Lederen af boformen eller lederens stedfortræder forelægger snarest muligt den foreløbige afgørelse til godkendelse hos borgerens handlekommune</p>	<p>Borgerens handlekommune behandler sagen og træffer afgørelse</p>	<p>Den anbragte og ledelsen orienteres om afgørelsen</p> <p>Borgerens handlekommune giver klagevejledning til den anbragte og eventuelt til værge/pårørende/ bistandsværge</p>	<p>Ved månedens udgang sender lederen af boformen eller lederens stedfortræder kopi af registreringerne med sine kommentarer til borgerens handlekommune og til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med boformen, samt til den kommunale eller regionale driftsherre</p>

3 | OM DET KRIMINALPRÆVENTIVE SOCIALE ARBEJDE

Når en person anbringes i en boform efter serviceloven på baggrund af en dom eller en kendelse er det et overordnet strafferetligt formål at forebygge lovovertrædelser.

Personer, som er anbragt i en boform på grund af en strafferetlig afgørelse, er i lighed med andre omfattet af servicelovens regler om hjælp og støtte, herunder § 85. Efter denne paragraf skal kommunen tilbyde hjælp, omsorg og støtte samt genoptræning

og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov for det på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Det overordnede formål med den kriminalpræventive sociale indsats er at sikre, at dommen bliver overholdt. Derfor skal de mål, der stilles op for indsatsen, og det konkrete pædagogiske arbejde ses i sammenhæng med dommens præmisser.

Udmøntningen af dommen skal altid ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp og støtte efter servicelovens bestemmelser.

En sådan hjælp og støtte skal fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Den hjælp og støtte, som den anbragte person modtager, skal desuden bidrage til at skabe positive forandringer og motivere til, at personen tilegner sig nye og bedre handlemuligheder, der mindsker risikoen for ny kriminalitet.

Et vigtigt formål med den kriminalpræventive sociale indsats er således at støtte borgeren i sin udvikling hen mod en fremtidig tilværelse uden kriminalitet.

I nogle tilfælde rækker de pædagogiske virkemidler ikke i forhold til at sikre formålet med anbringelsen, og da kan indgrebene bringes i anvendelse.

4 | INDSATSEN OVERFOR DEN ENKELTE

Når der ydes hjælp til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller personer med alvorlige sociale problemer, skal kommunalbestyrelsen skønne, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan for indsatsen. Det gælder således også sigtede eller dømte personer, der er anbragt i boformer efter servicelovens § 108.

Planen skal så vidt muligt udarbejdes i samarbejde med borgeren.

Den skal angive formålet med den indsats, kommunen har truffet beslutning om, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet og den forventede varighed af indsatsen.

Når planen udarbejdes, skal der tages højde for borgerens dom samt eventuelle vilkår. Der skal være fokus på de lovbestemmelser, der skal følges som konsekvens af dommen, for eksempel lovbestemmelserne om indgrebsmuligheder.

Den udarbejdede handleplan bør løbende revurderes, blandt andet for at tage stilling til, om indsatsen har ført til, at det er muligt at vurdere den domfældte i mindre indgribende foranstaltninger forud for, at dommen ophæves eller udløber.

5 | DEN KRIMINALPRÆVENTIVE SOCIALE INDSATS I BOFORMEN

Langt hen ad vejen vil det være de socialpædagogiske metoder, der er fundamentet i indsatsen over for borgeren. Den særlige ramme, som den strafferetlige afgørelse udgør, har indflydelse på, om det er muligt at efterkomme borgerens konkrete ønsker. Det kan for eksempel være i forhold til udgang.

Viften af socialpædagogiske metoder, der bruges i den kriminalpræventive sociale indsats, er bred. Ofte vil der være tale om forskellige typer af anerkendende og ressourceorienterede tilgange.

Når boformen planlægger den kriminalpræventive socialpædagogiske indsats over for den enkelte, sker det med baggrund i den afgørelse, som kommunen har truffet om indsatsen i forhold til den enkelte borger, således at kommunens afgørelse om ind-

satsen afspejles i den konkrete kriminalpræventive sociale indsats. § 141-handleplanen kan indeholde pejlemærker for tilrettelæggelse af indsatsen,

Typisk vil dette være beskrevet i en individuel pædagogisk plan, som boformen udarbejder i samarbejde med den anbragte, hvis denne ønsker at medvirke.

Hvis den anbragte ikke ønsker det eller ikke kan medvirke ved udarbejdelsen af den pædagogiske plan, for eksempel på grund af kommunikative vanskeligheder, kan pårørende eller værge medvirke som bisidder eller på vegne af den anbragte, hvis denne ønsker det.

6 | HVAD KAN MAN GØRE SOM PÅRØRENDE

Nogle borgere har svært ved at give udtryk for behov, tanker og følelser. Det samme kan gælde for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform på baggrund af en dom eller kendelse.

Hvis den anbragte selv ønsker det, kan pårørende ofte bidrage med vigtig viden, som personalet på boformen kan have stor nytte af, når de skal give den anbragte den rette støtte til at håndtere hverdagen.

For eksempel kan pårørendes viden om den anbragtes tidligere liv, interesser og drømme hjælpe personalet til at forstå, hvordan de bedst samarbejder med den anbragte om, hvordan støtten skal gives, mens denne opholder sig i boformen.

Denne viden kan have afgørende betydning for at undgå eller minimere behovet for at tage indgrebsmulighederne i anvendelse.

Et indgående kendskab til den anbragte er et godt grundlag for at forebygge og forhindre en uønsket handling, herunder kriminalitet, gennem en mindre indgribende indsats med socialpædagogiske virkemidler.

Derfor spiller pårørende til den anbragte ofte en stor og vigtig rolle som samarbejdspartner for både den anbragte og personalet i hverdagen, men også hvis der bliver foretaget et af de fire indgreb over for den anbragte, kan man som pårørende have en vigtig rolle.

Den anbragte har ret til at klage over en afgørelse om indgreb. Derudover kan en værge, bistandsværge, ægtefælle eller pårørende eller anden repræsentant for den anbragte klage over afgørelsen om indgreb, når denne ikke selv er i stand til at klage.

Handlekommunen skal give klagevejledning.

7 | HVAD SKAL MAN GØRE SOM BISTANDSVÆRGE

Bistandsværgens opgave er at holde sig underrettet om den anbragtes tilstand og se til, at opholdet i boformen ikke varer længere end nødvendigt.

Det er også bistandsværgens opgave at holde øje med, at de retlige foranstaltninger bliver overholdt, og herunder at indgrebsmetoderne kun tages i brug, når den socialpædagogiske indsats ikke slår til, samt at procedurerne for et indgreb bliver overholdt, når indgrebsmulighederne anvendes.

Det betyder, at bistandsværgeren skal have adgang til de personfølsomme oplysninger om den anbragte,

som er nødvendige for, at bistandsværgeren kan vurdere, om et indgreb har været nødvendigt.

Når der har været foretaget et indgreb, skal bistandsværgeren orienteres om dette. Hvis den anbragte ikke selv er i stand til at klage over handlekommunens afgørelse om et indgreb, kan bistandsværgeren på vegne af den anbragte klage over afgørelsen, hvis denne ønsker det. Handlekommunen skal da sende klagevejledning til bistandsværgeren.

8 | FORSKELLIGE FORMER FOR TILSYN

Der føres tilsyn med den anbragte og dennes ophold i boformen på flere måder.

Der er dels det personrettede tilsyn og det kriminalpræventive tilsyn. Derudover fører socialtilsynet det driftsorienterede tilsyn med boformen.

I det følgende beskrives disse forskellige typer af tilsyn.

1. Det personrettede tilsyn

Den anbragtes handlekommune skal føre et personrettet tilsyn efter servicelovens § 148 stk. 1, med den indsats, som kommunen har truffet afgørelse om i forhold til den enkelte borger. Det personrettede tilsyn skal bl.a. vurdere, om den hjælp, der bliver givet til den anbragte, stadig opfylder sit formål og om der er behov for at yde andre former for hjælp.

2. Det kriminalpræventive tilsyn

Handlekommunen er også forpligtet til at føre kriminalpræventivt tilsyn med den anbragte efter retsikkerhedsloven § 16 a.

3. Socialtilsynet

De fem tilsynsenheder i Danmark fører tilsyn med bla. de boformer efter servicelovens § 108, hvor der bor personer, der er anbragt på baggrund af en dom eller kendelse.

Det driftsorienterede tilsyn føres for at sikre, at borgeren får en indsats, der er i overensstemmelse med formålet i serviceloven, og at tilbuddet har den nødvendige kvalitet. For eksempel om det socialfaglige fundament passer til de behov, som borgerne i boformen har.

Det socialtilsyn, som fører det driftsorienterede tilsyn med en boform, hvor der bor borgere med en dom, skal hver måned modtage kopi af de registreringer af indgreb, der har været foretaget overfor den anbragte borger inden for den seneste måned.

Mere viden

Herunder er samlet en række links med mere, hvor der kan findes yderligere information om emnet domfældte udviklingshæmmede.

Temaet sigtede og domfældte se: <http://www.socialstyrelsen.dk/handicap/udviklingshaemning/temaer>

Håndbogen *Indgreb som en del af den kriminalpræventive sociale indsats* uddyber de fire indgrebsmetoder samt den kriminalpræventive sociale indsats:
<http://www.socialstyrelsen.dk/handicap/udviklingshaemning/temaer/sigtede-og-domfaeldte/kriminalpraeventive-sociale-indsatser/haandbog>

Viden om socialtilsynets arbejde og relevant lovgivning på området: <http://www.socialstyrelsen.dk/socialtilsyn>

Ankestyrelsen (2013). *Vil du klage? – sådan gør du når du klager i en sag på social- og beskæftigelsesområdet.* København.

LDP, *Landsforeningen af patientrådgivere og bistandsværger:* www.lpd-info.dk

Bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område – LBK nr. 983 af 08/08/2013

Bekendtgørelse af lov om social service LBK nr. 810 af 05/09/2013.

Bekendtgørelse af straffeloven LBK nr.1028 af 22/08/2013

Bekendtgørelse af værgemålsloven LBK nr. 1015 af 20/08/2007.

Bekendtgørelse om bistandsværger BEK nr. 947 af 24/09/2009.

Bekendtgørelse om lov af rettens pleje LBK nr.1139 af 24/09/2013

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven BEK nr. 716 af 19/06/2013.

Bekendtgørelse om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferet-lig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret BEK nr. 200 af 25/03/2004.

Behandlingen af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle og personer omfattet af straffelovens § 70, Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 12/07/2007.69

FN's konvention om rettigheder for personer med handicap:
www.sm.dk/Temaer/sociale-omraader/Handicap/handicappolitik/FN-Handicapkonvention

FN's standardregler om lige muligheder for handicappede:
www.dch.dk

Lov om socialtilsyn LOV nr. 205 af 10/04/2013:
http://www.ft.dk/RIpdfsamling/20121/lovforslag/L205/20121_L205_som_fremsat.pdf

Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser) LOV nr. 495 af 21/05/2013.

Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper (Vejledning nr. 8 til serviceloven) af 15/02/2011.

Lovbestemmelserne kan ses på det statslige retsinformationssystem:
www.retsinformation.dk

Edisonsvej 18. 1. · 5000 Odense C
Telefon.: 72 42 37 00 · E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk